

Dünya Çapında Kitlesele Ayaklanmalar... Ve Ne Yapmalı?

03.12.2019 • Revcom Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı 2 Aralık 2019 tarihinde revcom.us web sitesinde yayınlanmıştır. Kaynak için bkz: <https://revcom.us/a/624/mass-outpourings-worldwide-and-what-is-to-be-done-en.html>

Dünyanın dört bir yanında hükümetlere yönelik protesto gösterileriyle birlikte kitlesele ayaklanmalar yaşanıyor. Bu durum son on yılın belirgin bir özelliği durumunda, ancak son birkaç yılda yoğunluğu ve kapsamı artmış bulunuyor -Güney Kore, Porto Riko (ABD), Lübnan, Şili, şimdilerde Irak bu halkada sayılacak isimlerden yalnızca birkaçı ... ve bu liste neredeyse her hafta genişliyor. Genel olarak olumlu örnekler olan bu gelişmelerin dinamiklerinden öğrenilmesi gereken çok şey var. Özellikle de şiddet içermeyen ve kitlesele seferberlik yoluyla Trump/Pence faşist rejiminin iktidarına son vermek isteyen **#OutNow** mücadelesi için öğrenecek çok şey bulunuyor.

Bu kitlesele çıkışlar ve yükselişler, çeşitli toplumlardaki pek çok farklı derin çelişkiyi yansıtmaktadır. Bu kitle hareketlerinin çoğu olumlu bir gelişmeyi yansıtırken, ayaklanmaların ve programların içeriği ve doğasının somut olarak analiz edilmesi gerekmektedir. Bunlar farklı kökenleri bulunan veya tetikleyici olan olaylardır, bazıları ekonomik mücadeleden veya hükümetlerin çok ciddi zorluklar yaratan sert tedbirlerinden ötürü yaşanan ayaklanmalardır, bazıları ise bir çeşit siyasi krizden kaynaklanır, sıklıkla çevre meselesi ile kültürel/etnik/dini çatışmalarla karışmış bir durumdadırlar – bunların hepsinin kapitalist-emperyalist sistemin tüm bir işleyişi bağlamında olduğunu belirtmek gerekiyor, bu süreç farklı tarihsel süreçleri olan bu ülkelerdeki halkları da etkilemektedir. Ayaklanmaların genel karakteri, çıkarlarını mücadelenin sonlanmasına bağlayan farklı egemen sınıfların rolü de dahil olmak üzere her bir durumda farklı olacaktır.

Başlangıç faktörü her ne olursa olsun böylesi durumlarda kaçınılmaz olarak farklı sınıfsal güçler sürece dahil olurlar, bunlar radikal-ilericilerden burjuvaziye (demokratik), emperyalistlerden gerici faşist güçlere kadar farklılık gösterirler ve her biri çoğu zaman örtük bir şekilde kendi çıkarları doğrultusunda mücadele ederler. Emperyalist güçler ya doğrudan sürece dahil olurlar ya da jeopolitik çıkarlarına hizmet eden yerel aktörleri ile sonucu etkilemeye çalışırlar.

Örnek olarak Hong Kong'u ele alalım. Bu uzun süren ayaklanma, halkın gerici yasalara ve Pekin'deki Çin hükümeti tarafından kendilerine getirilen kısıtlamalara karşı haklı bir mücadeleyi içeriyor; bu mücadeleler Hong Kong'un yeniden soğurulmasından bu yana adım adım Hong Kong'un özerkliğini baltalama eğiliminin bir parçasıdır. Bu mücadele, öğrenciler ve temel kitleler, geniş orta tabakalar tarafından yaratıldı ve devam ettiriliyor, fakat aynı zamanda Çin hükümetinin eylemleri ve yasalarına karşı kendi konumunu, demokratik haklarını ve görece özerklik durumunu korumaya çalışan Hong Kong iş ve siyasi elit çevresinin yerel egemen figürlerini de içeriyor. Bununla birlikte ABD'nin protestolara yönelik destek açıklamaları (en son Trump ve Kongre tarafından geçirilen tasarı da buna dahildir) bu rejimin gittikçe artan bir şekilde Çin ile küresel çatışma ve rekabet durumu ile son derece bağlantılıdır. Hong Kong'un önceden İngiliz sömürgesi olmasından kaynaklı geçmişi, durumu daha da karmaşık yapmaktadır ve perde arkasında İngiliz emperyalizmi de ABD ile sıkı şekilde birlikte çalışma yürütmektedir. Bir diğer faktör "demokrasi" hareketinin karmaşık karakteridir, ki bunların çoğu Çin'i "komünist" olarak görmektedir, oysa ki gerçekte Çin "ismen" komünist, fakat içerik ve özünde kapitalist bir toplumdur. (Çin, Mao Zedong önderliği altındayken gerçekten sosyalist bir toplumdur ve dünya devrimi için de ilham veren bir yol göstericiydi, fakat Mao 1976 yılında öldükten sonra Çin'de kapitalizmin restorasyonu başladı ve bu durum sona erdi.)

Kolombiya'da protestocular, Iván Duque Márquez hükümetinin çevresel, sosyal ve ekonomik politikalarının yanı sıra gerilla hareketine karşı uygulanan baskı konusundaki hoşnutsuzluğu dile getirdi.

Bazı Latin Amerika ülkeleri de kitlesel protesto gösterilerine tanıklık etti, ancak muhalefetin karakterleri her birinde farklı durumdadır. Örneğin, ABD emperyalizmi, yoksulların yararına olması beklenen Bolivarıcı/Chávista deneyimlerinin kısıtlılıkları sonrası, özellikle de Venezuela petrol ihracat gelirlerinin petrol fiyatlarının düşmesi ile azalması sonrasında Venezuela'daki mevcut hükümete karşı bir isyanı kışkırtmak ve bunu biçimlendirmekle yakından ilgilendi. Bolivya'da, yerli çoğunluk nüfusu iktidara getirme hareketinin bir parçası olarak gelen Evo Morales'in başkanlığı kısıtlılıklarla karşılaştı. Bu durum, önceki düzenle karakterize olan gerici kuvvetlerin öne çıktığı bir durum yarattı. Chávez'in altındaki Venezuela'da ve Morales altındaki Bolivya'da öne çıkan halk hareketleri, emperyalist tahakkümden temel olarak kopmadılar, veya radikal bir toplumsal dönüşüme yönelmediler. Bu ayaklanmalara, yönetici sınıf elitlerinin diğer bölümlerini (çoğunlukla ABD yanlısı olanları) içeren egemen gerici akımlar, orta tabakalar ve hatta temel halk kitleleri damgasını vurdu. Buna karşılık, Kolombiya'daki kitlesel protestolar doğrudan ABD yanlısı olan hükümet güçlerini ve oldukça baskıcı bir rejimi hedef almakta.

Orta Doğu'daki kitlesel ayaklanmalar arasında, "tarihsel açıdan iki miadı dolmuşları" temsil eden Amerikanın başını çektiği emperyalist güçler ve İslamcı köktencilik arasındaki mücadeleler, Şii-Sünni gibi dini çatışmalar, Kürtler gibi tarihsel açıdan ezilen ulusların kurtuluş mücadelesi bulunuyor. Bunların hepsi böylesi bir bağlamda kendi etkilerini devam ettirmek isteyen yerel güçler ve emperyalist tahakküm ve jeopolitik rekabetler ile iç içe geçmiş bir bağlamda gerçekleşiyor ve bunlar tarafından biçimlendiriliyor. ABD ve diğer emperyalistler kitlesel ayaklanmaların altında yatan krizleri kışkırtmada major bir rol oynamakta. ABD, imparatorluk için haksız savaşlar ve askeri eylemler yürütüyor ve şu anda İran'da olduğu gibi, Ortadoğu rejimlerinin bazılarına kendi iradesini dayatmak için ekonomik savaş şeklinde sert yaptırımlar uyguluyor.

Bu kitlesel ayaklanmaların büyümesi, küresel ısınma ve devasa eşitsizlikler gibi, çok sayıda krizin arttığı bir dönemde olduğumuzun ve önceki düzenin kendi sınırlarının zorlandığının ve pek çok durumda bunları koruyamadığı gerçeğinin bir ifadesidir. Küresel açıdan yükseltilmesi gereken belirleyici soru şudur; ya bu mücadeleleri *gerçek devrimlere* dönüştürmek -yeni bir dünyanın meydana getirilmesinin parçası olarak gerici sistemi devrimci bir savaş yolu ile devirmek- için gerekli çalışmayı yapacak devrimci bir akım olacak VEYA insanlık, daha da acımasız bir sefalet, baskı ve yabancılaşma biçimlerine ve hatta belki de neslinin tükenmesi durumuna terk edilecek. Seçim bu şekilde.

Bob Avakian'ın Mısır'daki Arap Baharı vesilesiyle **"MISIR 2011: MİLYONLAR KAHRAMANCA AYAĞA KALKTI... GELECEK YAZILMAYI BEKLİYOR"** içinde dediği gibi;

"İnsanların, kitleler ve milyonlar halinde ezenlere ve işkencecilere karşı ayağa kalkarak üzerlerindeki kısıtlılıklardan nihayetinde kurtulmaları durumu, ne kadar kahramanca mücadele etseler de ve temel bir değişim için ne kadar fedakarlık göstetseler de, halk kitlelerin her tür baskı ve sömürünün ortadan kalkacağı bir durumun ötesine geçebilmeleri, onların temel çıkarları doğrultusunda toplumun devrimci dönüşümünü hedefleyen, süreçteki bütün dönemeçler boyunca gerekli olan bilimsel kavrayışa ve yöneme sahip ve bu temelde gerekli olan stratejik yaklaşımı geliştirebilen, artan sayıda insanı etkileyebilen ve örgütleyen bir önderliğe, komünist bir önderliğe sahip olup olmamaları durumuna bağlıdır."

“Ve sonrasında, insanlar kitlesel bir şekilde “normal rutinden” ve sıklıkla kapana kısırıldıkları ve altında ağır şekilde ezildikleri baskıcı ilişkilerin boğucu zincirlerinden koptuğunda -bunlardan koparak milyonlar şeklinde ayağa kalktıklarında- bu durum komünist bir örgüt için kitlelerle olan bağlarını daha çok geliştirecekleri saflarını ve önderlik yeteneğini güçlendirecekleri kritik bir zaman demektir.”

“Veya böylesi bir komünist örgüt henüz yoksa veya yalnızca izole parçalar şeklinde mevcutsa, böylesi bir durum, komünist örgütün ortaya çıkacağı ve gelişeceği, komünist teoriyi karmaşık bir durumun ortasında canlı bir biçimde çalışma ve uygulama mücadelesini üstleneceğini, ve artan sayıda kitleyle devamlı olarak bağlarını geliştireceği, onları etkileyeceği ve nihai olarak da kitlelere onların temel ve en yüksek çıkarlarını temsil eden komünist bir devrim doğrultusunda önderlik edeceği kritik bir dönem olarak görülmelidir.”

Bu açıklamanın ışığında, ileri gitmek ve böylesi bir gücü geliştirmek için çalışma yürüten iki farklı devrimci komünist örgütün açıklamalarına dikkat çekiyoruz, bunlar **İran Komünist Partisi (Marksist-Leninist-Maoist)** ve **Kolombiya Devrimci Komünist Grubu**’dur. Kendi ülkelerindeki acil krizlere değinen ve halkın ayağa kalkması için destek veren bu örgütler, sistemin kendisine karşı kapsamlı bir devrime ihtiyaç duyulduğunu öne sürüyorlar. Her yerden devrimciler, yalnızca halkın baskıcı rejimlere karşı ayağa kalkmış mücadelesine destek vermemelidir. Bununla birlikte, tüm insanlığın kurtuluşu için dünya çapında bir mücadelenin parçası olarak komünist devrim için, tamamen farklı ve daha iyi bir dünya için kendi ülkelerinde mücadele görevine adım atan bu güçlere destek verilmesinin büyük önemi bulunmaktadır.

“Bu yeni sentezin geniş çapta ele alınması, hem bu toplumda hem de tüm dünyada acil olarak gereklidir; insanlar her yerde olan bitenin niçin böyle olduğunu, başka bir dünyanın mümkün olup olmadığını sorguluyor; insanlar her yerde “devrim” konuşuyor ancak devrimin ne demek olduğu hakkında gerçek bir anlayışa sahip değiller, neyle karşı karşıya oldukları ve ne yapılması gerektiğini tahlil edip bunlarla baş etme konusunda ellerinde hiçbir bilimsel yaklaşımları yok; insanlar her yerde isyan edip ayağa kalkıyorlar, ancak elleri kolları bağlı ve tehditlerle çevrililer, aldatılıyorlar, ve kıyımcı ceberutların merhametine muhtaç bırakılıyorlar, ya da çoğu vakit barbar bir vahşet içeren geleneğin köleleştirici zincirlerini pekiştiren yollara sinsice sevk

ediliyorlar: insanlar her yerde caresiz yaşam şartlarından kurtulma yolları arıyor, ancak

smi Kararı'ndan

“Buradaki çekişmede bir yanda Cihad, diğer yanda McDünya/McHaçlı Seferi'ni görürüz, bunlar insanlığın sömürgeleştirilen ve ezilen ve tarihsel olarak miadı dolmuş katmanlarına karşı, emperyalist sistemin tarihsel olarak miadı dolmuş egemen sınıfı şeklinde bulunurlar. Bu iki gerici kutup birbirlerine karşı olsalar da aslında birbirlerini güçlendirirler. Eğer bu “miadı dolmuşlardan” birinin yanında yer alırsanız, en sonunda ikisini de güçlendirirsiniz. Her ne kadar bu çok önemli bir formülasyon olsa ve dünyanın şu evresinde süreçleri yöneten dinamikleri anlamak açısından kritik olsa da, bununla birlikte bu “tarihsel olarak miadı dolmuşlardan” hangisinin daha büyük zarar verdiği ve insanlığa karşı daha büyük tehdit oluşturduğu konusunda açık olmamız gerekiyor: Bu da, tarihsel olarak miadı dolmuşlardan emperyalist sistemin egemen katmanıdır, ve özellikle de ABD emperyalistleridir.”

Bob Avakian, *BAasics* 1:28

yenikomunizm.com